

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра соціальної роботи та соціальної педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Ольга СОРОКА

Протокол № 1 від 01 вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОФЕСІЙНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти

другий (магістерський)

Галузь знань

I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

I 10 Соціальна робота та консультування
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма

Соціальне адміністрування в громаді
(найменування освітньої програми)

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма «Професійної практики» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Соціальне адміністрування в громаді» за спеціальністю І 10 Соціальна робота та консультування галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення.

Розробник:

КАЛАУР Світлана – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Соціальне адміністрування в громаді
2	Спеціальність	I 10 Соціальна робота та консультування
3	Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
4	Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Форма навчання	Денна/ заочна
6	Статус дисципліни	Обов'язкова
7	Мова навчання	Українська
8	Курс	2
9	Семестр	3
10	Обсяг дисципліни в кредитах	6
11	Загальна кількість годин	180
12	Кількість змістових модулів	3
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 10; Заочна форма – 10
14	Лекції (год.)	Денна форма –; Заочна форма –
15	Семінарські заняття (год.)	Денна форма –; Заочна форма –
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 170, Заочна форма – 170

2. Мета навчальної дисципліни

Метою професійної практики є поглиблення теоретичних знань, отриманих магістрантами освітньо-професійної програми «Соціальне адміністрування в громаді» щодо змісту та особливостей професійної діяльності соціальних працівників в територіальній громаді/соціальній установі, службі; розуміння суті посадових обов'язків кожного працівника та ознайомлення з особливостями планування і організації роботи відділу надання соціальних послуг клієнтам в територіальній громаді /соціальній установі службі /закладі; формування навичок ефективного планування та здійснення соціальної роботи; формування професійно значущих особистісних якостей у магістрантів соціальної роботи.

3. Компетентності та результати навчання

Проходження переддипломної практики забезпечує оволодіння магістрантами такими компетентностями:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість;

- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії;
- ЗК 10. Здатність працювати в команді;
- ФК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.
- ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проєктувати та моделювати соціальні ситуації;
- ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи;
- ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства;
- ФК 7. Здатність до професійної рефлексії.
- ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.
- ФК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через впровадження соціальних інновацій;
- ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.
- ФК 13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.
- ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи;
- ФК 15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.
- ФК 16. Здатність впроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.
- ФК 17. Здатність моделювати професійну діяльність, спрямовану на вирішення професійних задач у громаді, розширювати та вдосконалювати арсенал професійних дій, оцінювати власний професійний потенціал і можливості.

3. Програмні результати навчання

Проходження «Професійної практики» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

- ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

- ПРН 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
- ПРН 5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних;
- ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях;
- ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи;
- ПРН 11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу;
- ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності;
- ПРН 16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні;
- ПРН 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи;
- ПРН 19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.
- ПРН 20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальні дисципліни «Організаційно-управлінська практика», «Теорія та практика соціальної роботи у громаді», «Тайм-менеджмент», «Правове регулювання соціальних відносин», «Соціальне партнерство», «Теорія і практика соціальної роботи в громаді» є **пререквізитами** до освітнього компоненту «Професійна практика». **Постреквізити** – ОК14 Кваліфікаційна робота.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність

Участь у настановчій конференції з питань організації і проведення переддипломної практики. Ознайомлювальна інформація про бази практики, їх керівників, персонал, зміст, особливості і форми їх роботи. Інформація про провідні категорії клієнтів, завдання діяльності, особливості планування і організації професійної діяльності й ведення документації.

Інформація керівника практики про програму і завдання практики; про планування діяльності під час практики; про форми звітної документації.

Змістовий модуль 2. Практична діяльність. Виконання програми практики

1. Організація діяльності. Ознайомлення із базою практики та колективом соціальної установи/закладу, провідними завданнями діяльності; змістом, формами і методами роботи, документацією. Вивчення пріоритетних спрямувань змісту роботи соціальної установи/закладу. Вивчення категорій клієнтів соціальної установи/закладу, їх потреб і запитів.

2. Ознайомитись із провідними завданнями діяльності соціальної установи/закладу; змістом, формами і методами роботи; системою управління та прийняття рішень; особливостями фінансування; матеріально-технічною базою, кадровим забезпеченням; категоріями споживачів соціальних послуг тощо).

3. Схарактеризувати категорії клієнтів, з якими працює (надає соціальні послуги) заклад/установа. Охарактеризувати структуру, основні структурні підрозділи соціального закладу/установи, де проходить практика.

4. Схарактеризувати найбільш проблемні аспекти діяльності соціальної установи/закладу (здатність виконувати завдання, які поставлені перед відділом надання соціальних послуг/соціальною установою; відповідність кадрового забезпечення, матеріально-технічного оснащення і фінансування), які мають місце в діяльності закладу/установи. На конкретних прикладах схарактеризувати суть проблемних аспектів діяльності закладу/установи та підходи адміністрації і працівників до їх вирішення.

5. Схарактеризувати інноваційні ідеї, які упроваджують працівники соціальної установи/закладу для вирішення окреслених функцій і завдань. На конкретних прикладах описати використання інноваційних ідей з метою вирішення соціальних проблем в громаді/соціумі чи проблем окремих клієнтів. З'ясувати наявність партнерів, що використовуються адміністрацією і працівниками соціальної служби/установи/центру для вирішення завдань і надання соціальних послуг.

6. Виявити проблемні аспекти діяльності, що мають місце в діяльності колективу закладу соціальної служби/установи/закладу/центру надання соціальних послуг у контексті соціального адміністрування і запропонувати шляхи їх вирішення.

7. Розробити та представити власний соціальний проєкт щодо: а) стратегії розвитку соціальної установи/закладу; б) вирішення проблемних аспектів діяльності закладу/установи; в) вдосконалення діяльності закладу/установи чи роботи з певною категорією клієнтів (тематика, спрямування соціального проєкту обирається і виконується за вибором магістранта). Бажано, щоб розроблений соціальний проєкт був дотичним до теми магістерської роботи і діяльності соціальної служби/установи/закладу/центру надання соціальних послуг. Представити соціальний проєкт колективу соціальної служби/установи/закладу/центру надання соціальних послуг. Реалізувати розроблений соціальний проєкт.

8. Постійно брати участь в діяльності колективу бази практики (участь у вирішенні актуальних проблем та завдань роботи соціальної служби/установи/закладу/центру надання соціальних послуг та в роботі з конкретною категорією клієнтів).

9. Підготовка публікації (стаття, тези).

10. Підготовка магістерської роботи.

Змістовий модуль 3. Методична робота та звітна документація

Розробка індивідуального плану роботи магістрантом на період практики. Ведення щоденника практики. Розробка моделей вирішення конкретних проблем діяльності роботи відділу соціального обслуговування, соціальної установи/закладу, розробки й упровадження соціального проєкту, заходів, зустрічей. Оформлення звітної документації.

Наявність підготовленої статті/тез.

Наявність магістерської роботи.

Участь у підсумковій конференції.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	Усьог о	Прак т	С.р.	Усьог о	Прак т	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність						
Тема 1. Участь у настановчій конференції з питань організації і проведення професійної практики	2	2		2	2	
Тема 2. Ознайомлення із базою практики, її керівником, персоналом, завданнями, змістом і формами роботи	6		6	6		6
Тема 3. Вивчення змісту роботи відділу надання соціальних послуг/ соціальної установи/ закладу	6		6	6		6
Тема 4. Аналіз планування роботи відділу надання соціальних послуг/ соціальної установи/ закладу	6		6	6		6
Тема 5. Знайомство з колективом соціальної установи/ закладу відділу надання соціальних послуг	6		6	6		6
Разом за змістовим модулем 1	26	2	24	26	2	24
Змістовий модуль 2. Практична діяльність. Виконання програми практики						
Тема 6. Ознайомлення із базою практики та колективом соціальної установи / закладу /відділу надання соціальних послуг	6		6	6		6
Тема 7. Ознайомлення завданнями діяльності соціальної установи /закладу; змістом, формами і методами роботи	6		6	6		6

Тема 8. Вивчення основних категорій клієнтів соціальної установи/ закладу, їх потреб і запитів	6		6	6		6
Тема 9. Ознайомлення з різними аспектами функціонування та діяльності соціальної установи/ закладу, де проходить практика: основними спрямуваннями діяльності; системою управління та прийняття рішень; організацією діяльності; особливостями фінансування; матеріально-технічною базою; кадровим забезпеченням, атмосферою, яка панує в колективі тощо)	6		6	6		6
Тема 10. Охарактеризувати структуру, основні структурні підрозділи соціального закладу/установи, де проходить практика	6		6	6		6
Тема 11. Схарактеризувати категорії клієнтів, з якими працює (надає соціальні послуги) заклад/установа	6		6	6		6
Тема 12. Вивчення документації	6		6	6		6
Тема 13. Аналіз співпраці соціального закладу /установи/ центру надання соціальних послуг з іншими соціальними установами / волонтерами та результативності її впливу на ефективність діяльності соціальної служби/ установи/закладу/ центру надання соціальних послуг	6		6	6		6
Тема 14. Здійснити дослідно-експериментальну роботу по темі магістерської роботи	6		6	6		6
Тема 15. Оформлення результатів дослідно-експериментальної роботи	6		6	6		6
Тема 16. Схарактеризувати використання колективом соціальної установи найбільш вдалим технологій, соціальних інновацій, які допомагають вирішувати завдання соціальної установи /закладу. На конкретних прикладах схарактеризувати суть інноваційних методик, що мають місце в діяльності закладу/ установи та	6		6	6		6

підходи адміністрації і працівників до їх упровадження						
Тема 17. Виявити проблемні аспекти діяльності, які мають місце в діяльності колективу закладу у контексті соціального адміністрування і запропонувати шляхи їх вирішення	6		6	6		6
Тема 18. Розробити та представити власний соціальний проєкт щодо: а) стратегії розвитку соціальної установи/закладу; б) вирішення проблемних аспектів діяльності закладу/установи; в) вдосконалення діяльності закладу/установи чи роботи з певною категорією клієнтів (соціальний проєкт обирається і виконується за вибором магістранта)	6		6	6		6
Тема 19. Представити розроблений соціальний проєкт на обговорення колективу бази практики	2	2		2	2	
Тема 20. Реалізація розробленого соціального проєкту	6		6	6		6
Тема 21. Участь магістранта в діяльності колективу бази практики (участь у вирішенні актуальних проблем та завдань роботи соціального відділу/установи/закладу та в роботі з конкретною категорією клієнтів)	6		6	6		6
Тема 22. Участь у науково-практичній конференції	2	2		2	2	
Тема 23. Участь у підсумковій конференції	2	2		2	2	
Разом за змістовим модулем 2	96	6	90	102	6	90
Змістовий модуль 3. Методична робота та звітна документація						
Тема 24. Розробка індивідуального плану роботи магістрантом під час практики	6		6	6		6
Тема 25. Ведення щоденника практики	6		6	6		6
Тема 26. Розробка виступу-представлення соціального проєкту перед працівниками соціальної установи	8		8	8		8
Тема 27. Підготовка публікації (стаття, тези)	12		12	12		12

Тема 28. Підготовка чорнового варіанту магістерської роботи	14		14	14		14
Тема 29. Оформлення звітної документації, звіту про практику	10		10	8		8
Тема 30. Захист документації на підсумковій конференції	2	2		2	2	
Разом за змістовим модулем 3	58	2	56	52	2	56
Усього годин	180	10	170	180	10	170

4.5. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Ознайомлення із базою практики, її керівником, персоналом, завданнями, змістом і формами роботи	6	6
2	2	Вивчення змісту роботи відділу надання соціальних послуг/ соціальної установи/ закладу	6	6
3	3	Аналіз планування роботи відділу надання соціальних послуг/ соціальної установи/ закладу	6	6
4	4	Знайомство з колективом соціальної установи/ закладу відділу надання соціальних послуг	6	6
5	5	Ознайомлення із базою практики та колективом соціальної установи / закладу /відділу надання соціальних послуг	6	6
6	6	Ознайомлення завданнями діяльності соціальної установи /закладу; змістом, формами і методами роботи	6	6
7	7	Вивчення основних категорій клієнтів соціальної установи/ закладу, їх потреб і запитів	6	6
8	8	Ознайомлення з різними аспектами функціонування та діяльності соціальної установи/ закладу, де проходить практика: основними спрямуваннями діяльності; системою управління та прийняття рішень; організацією діяльності; особливостями фінансування; матеріально-технічною базою; кадровим забезпеченням, атмосферою, яка панує в колективі тощо)	6	6
9	9	Охарактеризувати структуру, основні структурні підрозділи соціального	6	6

		закладу/установи, де проходить практика		
10	10	Схарактеризувати категорії клієнтів, з якими працює (надає соціальні послуги) заклад/установа	6	6
11	11	Вивчення документації	6	6
12	12	Аналіз співпраці соціального закладу /установи/ центру надання соціальних послуг з іншими соціальними установами / волонтерами та результативності її впливу на ефективність діяльності соціальної служби/ установи/закладу/ центру надання соціальних послуг	6	6
13	13	Здійснити дослідно-експериментальну роботу по темі магістерської роботи	6	6
14	14	Оформлення результатів дослідно-експериментальної роботи	6	6
15	15	Схарактеризувати використання колективом соціальної установи найбільш вдалих технологій, соціальних інновацій, які допомагають вирішувати завдання соціальної установи /закладу. На конкретних прикладах схарактеризувати суть інноваційних методик, що мають місце в діяльності закладу/ установи та підходи адміністрації і працівників до їх упровадження	6	6
16	16	Виявити проблемні аспекти діяльності, які мають місце в діяльності колективу закладу у контексті соціального адміністрування і запропонувати шляхи їх вирішення	6	6
17	17	Розробити та представити власний соціальний проєкт щодо: а) стратегії розвитку соціальної установи/ закладу; б) вирішення проблемних аспектів діяльності закладу/установи; в) вдосконалення діяльності закладу/установи чи роботи з певною категорією клієнтів (соціальний проєкт обирається і виконується за вибором магістранта)	6	6
18	18	Реалізація розробленого соціального проєкту	6	6
19	21	Участь магістранта в діяльності колективу бази практики (участь у вирішенні актуальних проблем та завдань роботи соціального відділу/ установи/закладу та в роботі з конкретною категорією клієнтів)	6	6

20	23	Підготовка робочого варіанту магістерської роботи	6	6
21	24	Розробка індивідуального плану роботи магістрантом під час практики	6	6
22	25	Ведення щоденника практики	6	6
23	26	Розробка виступу-представлення соціального проєкту перед працівниками соціальної установи	8	8
24	27	Підготовка публікації (стаття, тези)	12	12
25	28	Підготовка чорнового варіанту магістерської роботи	14	14
26	29	Оформлення звітної документації, звіту про практику	10	10
		Всього годин	170	170

6. Форми та методи навчання

Під час проходження професійної практики реалізація освітнього процесу та виконання завдань змістових модулів здійснюється через комплексний взаємозв'язок узагальнених форм і методів навчання:

Форми навчання: інструктивні та підсумкові конференції, консультації (індивідуальні та групові з керівниками від кафедри та бази практики), самостійна практична діяльність здобувачів освіти на базі практики, індивідуальні навчально-дослідні завдання, виконання та захист соціальних проєктів, науково-дослідна робота (збір матеріалів для магістерської роботи, підготовка публікацій), а також дистанційне навчання із застосуванням електронних освітніх платформ (Moodle, Microsoft Teams/Office 365) для моніторингу та супроводу практики.

Методи навчання:

- *словесні*: пояснення, інструктаж, бесіда, консультації, професійний діалог із фахівцями бази практики;
- *наочні*: спостереження за діяльністю працівників установи, вивчення та аналіз нормативно-правової та обліково-звітної документації, демонстрація презентацій;
- *практичні*: виконання посадових функцій фахівця із соціальної роботи/соціального адміністратора, виконання індивідуальних практичних завдань, розв'язання ситуаційних завдань, ведення щоденника практики;
- *проблемно-пошукові та дослідницькі*: розробка та проведення дослідно-експериментальної роботи за темою магістерського дослідження, аналіз проблемних аспектів діяльності установи та пошук шляхів їх подолання;
- *інтерактивні та проєктні*: метод проєктів (розробка, представлення та реалізація власного соціального проєкту), мозковий штурм, аналіз конкретних ситуацій (case study) із практики надання соціальних послуг, дебати та круглі столи під час обговорення проєктів із колективом;

— *інформаційно-комунікаційні*: використання цифрових технологій, бази даних клієнтів та спеціалізованих онлайн-ресурсів соціальної установи.

Проходження професійної практики та виконання завдань цілеспрямовано сприяють розвитку ключових надпрофесійних компетентностей (soft skills) майбутнього менеджера соціальної сфери:

Проектне навчання та соціальне проєктування (Теми 18–20): розробка, апробація та реалізація власного соціального проєкту розвивають критичне мислення, креативність, лідерство, стратегічне планування та проєктний менеджмент. Проєктна діяльність вимагає від здобувача вміння виявляти реальні проблеми установи, генерувати інноваційні рішення та презентувати свої ідеї.

Командна робота та професійна комунікація (Теми 2, 5, 6, 13, 19, 21): взаємодія з колективом бази практики, співпраця з іншими установами та волонтерами, а також публічна презентація проєкту перед працівниками закладу формують навички командної взаємодії, фасилітації, ділового спілкування, переговорів та емоційного інтелекту.

Кейс-метод (Case study) та аналіз проблемних ситуацій (Теми 8, 11, 16, 17): робота з різними категоріями клієнтів, аналіз їхніх запитів, вивчення соціальних інновацій та виявлення проблемних аспектів соціального адміністрування стимулюють системне аналітичне мислення, гнучкість, стресостійкість, прийняття управлінських рішень в умовах ризику та емпатію.

Рефлексія, самоаналіз та самоменеджмент (Теми 24–25, 29–30): складання індивідуального плану, ведення щоденника, систематична оцінка власних результатів та підготовка звітності формують тайм-менеджмент, самоорганізацію, відповідальність, рефлексивність та здатність до самооцінювання.

Науково-дослідницька та публічна діяльність (Теми 14–15, 22–23, 26–28): проведення дослідно-експериментальної роботи, участь у науково-практичних конференціях, підготовка статей і тез, а також публічний захист матеріалів практики розвивають аргументацію, публічні виступи (pitching), переконливість, академічну доброчесність та презентаційні навички.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- щоденник практики та індивідуальний календарний план: засоби самоконтролю та систематичного фіксування виконаних завдань, які відображають ритмічність, послідовність та повноту виконання програми практики;
- аналітичний звіт про проходження практики: підсумковий письмовий документ, що містить систематизовані результати вивчення бази практики, аналіз її структури, документації, категорій клієнтів та нормативно-правового забезпечення;
- соціальний проєкт (або проєкт управлінських інновацій): розроблений та апробований здобувачем проєкт (стратегія розвитку закладу, розв'язання

проблемного аспекту діяльності або вдосконалення роботи з певною категорією клієнтів), що оцінюється за критеріями інноваційності, реалістичності та практичної цінності;

- матеріали дослідно-експериментальної роботи: первинні дані, аналітичні довідки, результати діагностики та чорновий варіант розділу/розділів магістерської роботи;
- характеристика та відгук керівника від бази практики: письмове оцінювання виконавської дисципліни, професійної етики, ініціативності, рівня комунікації та готовності здобувача до практичної діяльності у колективі;
- наукові публікації / тези доповідей та виступи: опубліковані або підготовлені до друку статті/тези за результатами практики, а також сертифікати участі у науково-практичних конференціях;
- оформлений комплект звітної документації: атестаційний листок, щоденник, звіт, проєктні матеріали, що подаються на кафедру для підсумкового захисту.

Методи демонстрування результатів навчання:

- усна публічна презентація (захист проєкту та звіту): демонстрування здобувачем результатів діяльності під час виступу на підсумковій конференції перед комісією та здобувачами з використанням мультимедійних засобів (PowerPoint, Canva тощо).
- слайдова та візуальна презентація: графічне, схемне та табличне представлення структури соціального закладу, інноваційних методик, алгоритмів надання послуг та результатів власного соціального проєкту.
- професійна дискусія та дебати: захист власних ідей, відповіді на запитання членів комісії та фахівців бази практики, аргументація доцільності запропонованих управлінських чи соціальних рішень.
- демонстрування навичок самоменеджменту та рефлексії: самооцінювання здобувачем власного професійного поступу, аналіз труднощів, які виникали під час практики, та окреслення шляхів їх подолання у щоденнику та під час виступу.
- презентація наукового доробку (пітчінг): коротке, переконливе висвітлення основних результатів дослідно-експериментальної роботи за темою магістерської роботи.

8. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль: реалізується протягом усього періоду практики керівниками від кафедри та бази практики шляхом моніторингу виконання здобувачем індивідуального календарного плану, перевірки ритмічності та якості заповнення щоденника практики, систематичного аналізу виконання завдань змістових модулів (вивчення документації, аналізу роботи закладу, участі у діяльності колективу), а також оцінювання виконання й представлення матеріалів дослідно-експериментальної роботи та підготовки наукових публікацій;

- проміжний (модульний) контроль: здійснюється за підсумками виконання програми кожного з трьох змістових модулів:
 - 1) Модуль 1: перевірка якості виконання підготовчо-ознайомчих завдань, аналізу планування та структури установи (теми 1–5);
 - 2) Модуль 2: оцінювання результатів практичної діяльності, матеріалів дослідно-експериментальної роботи та розробленого й апробованого соціального проєкту (теми 6–23);
 - 3) Модуль 3: перевірка методичного оформлення матеріалів, готовності чернового варіанта магістерської роботи, публікацій та підготовленої звітної документації (теми 24–30).
- підсумковий (семестровий) контроль: здійснюється у формі диференційованого заліку, який проходить як публічний захист оформленої звітної документації (щоденника, звіту, матеріалів проєкту) на підсумковій конференції з урахуванням характеристики-відгуку та оцінки керівника від бази практики.

9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Політика оцінювання

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів-практикантів за шкалою ECTS

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Остаточна оцінка за соціально-педагогічну практику у закладах освіти розраховується наступним чином:

№	Назва теми	Кількість балів
1	Участь у настановчій конференції	5
2	Індивідуальний план роботи	5
Щоденник практики з відображенням таких аспектів діяльності бази практики		
3	Аналіз діяльності соціальної установи/закладу, де проходить практика: системи управління та прийняття рішень, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення, атмосфери, яка панує в колективі	5
4	Аналіз категорій клієнтів соціальної установи/закладу.	5
5	Характеристика інноваційних ідей, що впроваджуються у діяльності соціальної установи, де проходить практика.	5
6	Аналіз звітної документації соціальної установи/закладу.	5
7	Аналіз провідних досягнень бази практики	5
8	Аналіз найбільш проблемних аспектів діяльності соціальної установи /закладу (кадрове забезпечення, матеріально-технічне оснащення, фінансування). На конкретних прикладах схарактеризувати суть проблемних аспектів діяльності	5

	закладу/установи та підходи адміністрації і працівників до їх вирішення.	
9	Схарактеризувати один із проблемних аспектів діяльності, що має місце в діяльності колективу закладу у контексті соціального адміністрування і запропонувати власне бачення способу їх вирішення.	5
Виконання завдань		
10	Розробка і реалізація соціального проєкту.	5
11	Підготовка публікації – стаття	10
12	Підготовка до публікації тез	5
13	Оцінка керівником рівня готовності магістерської роботи	10
14	Характеристика магістранта керівником з бази практики. Активність та ініціативність магістранта у вирішенні завдань бази практики.	10
15	Оформлення документації, своєчасне її подання керівнику практики	5
16	Участь у науково-практичній конференції	5
17	Участь у підсумковій конференції	5
	Всього	100 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

№	Вид діяльності	Критерій	Макс.
1	Оформлення індивідуального плану роботи	5 балів («відмінно»): Індивідуальний план розроблено вчасно, повністю узгоджено з керівниками практики від кафедри та бази практики. План логічно структурований, відображає виконання всіх завдань змістових модулів, містить чіткі терміни виконання, конкретні форми звітності та враховує тему магістерського дослідження. Усі заплановані заходи виконано в повному обсязі та у встановлені терміни. 4 бали («добре»): Індивідуальний план розроблено та затверджено вчасно, зміст завдань загалом відповідає програмі практики. Спостерігаються незначні відхилення від графіка виконання окремих пунктів або незначна недоробка змісту окремих завдань, що не вплинуло на загальний результат та	5

		якість проходження практики. 3 бали («задовільно»): План складено із запізненням або формально, деякі завдання не деталізовані. Виконано лише базові обов'язкові види робіт, окремі заплановані заходи реалізовано частково або з порушенням календарних термінів. 1–2 бали («незадовільно»): План розроблено фрагментарно, з істотним порушенням термінів подання. Завдання розписані формально, більшість із них залишилися невиконаними або виконані якісно незадовільно. 0 балів: Індивідуальний план роботи відсутній або повністю невиконаний	
2	Оцінювання аналізу діяльності соціальної установи/закладу	5 балів: Повний, глибокий аналіз усіх складників (системи управління, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази та соціально-психологічного клімату); зроблено обґрунтовані висновки. 4 бали: Усі сфери охарактеризовано, але аналіз окремих елементів (наприклад, матеріально-технічної бази чи атмосфери) має дещо узагальнений характер. 3 бали: Аналіз поверховий або фрагментарний; висвітлено лише 2–3 складники з чотирьох, висновки відсутні або мають формальний характер. 1–2 бали: Описовий і поверховий матеріал; більшість напрямів аналізу діяльності закладу не розкрито. 0 балів: Аналіз діяльності установи відсутній	5
3	Оцінювання аналізу категорій клієнтів соціальної установи/закладу	5 балів: Повна, системна характеристика всіх категорій клієнтів та їхніх специфічних потреб; детально висвітлено алгоритми надання соціальних послуг і специфіку роботи з кожною групою, зроблено якісні аналітичні висновки. 4 бали: Основні категорії клієнтів та їхні	5

		потреби охарактеризовано, але аналіз окремих груп або специфіки надання їм послуг має дещо загальний (описовий) характер. 3 бали: Аналіз поверховий або фрагментарний; висвітлено лише окремі категорії клієнтів, відсутній глибокий аналіз їхніх специфічних запитів. 1–2 бали: Опис категорій клієнтів має безсистемний і формальний характер, ключові потреби та види послуг не розкриті. 0 балів: Аналіз категорій клієнтів та їхніх потреб відсутній	
4	Характеристика інноваційних ідей, що впроваджуються у діяльності соціальної установи	5 балів: Повно та вичерпно розкрито зміст, суть і специфіку застосування соціальних інновацій чи новітніх технологій у закладі; наведено конкретні приклади та охарактеризовано підходи адміністрації й працівників до їх упровадження. 4 бали: Інноваційну діяльність закладу охарактеризовано, наведено приклади новітніх методик, але аналіз підходів колективу до їх реалізації має дещо узагальнений характер. 3 бали: Опис інновацій має поверховий характер; зазначено лише окремі методики без деталізації суті чи сфера їх застосування є обмеженою. 1–2 бали: Матеріал викладено фрагментарно, сутність інноваційних методик не розкрита, приклади відсутні. 0 балів: Характеристика інноваційних ідей у звіті відсутня	5
5	Аналіз звітної документації соціальної установи/закладу	5 балів: Здійснено глибокий та системний аналіз основної нормативно-правової, обліково-звітної та планувальної документації закладу; чітко розкрито вимоги до її ведення, відповідність стандартам та роль у роботі установи. 4 бали: Основну документацію установи охарактеризовано та проаналізовано, але	5

		аналіз окремих видів звітів чи внутрішніх актів має дещо описовий характер. 3 бали: Аналіз документації поверховий; перераховано лише базові види документів без аналізу вимог до їх оформлення чи періодичності ведення. 1–2 бали: Опис документації має безсистемний і формальний характер, ключові види діловодства не висвітлені. 0 балів: Аналіз звітної документації відсутній	
6	Аналіз провідних досягнень бази практики	5 балів: Подано об’єктивний, аргументований аналіз ключових здобутків, успішних кейсів, соціальних проєктів та конкурентних переваг закладу; визначено чинники, що забезпечують результативність його діяльності. 4 бали: Провідні досягнення установи висвітлено, наведено приклади успішної практики, але аналіз чинників їх досягнення має дещо загальний характер. 3 бали: Перелік досягнень має описовий або декларативний характер, відсутній аналітичний оціночний висновок щодо їхнього впливу на ефективність закладу. 1–2 бали: Досягнення закладу згадані фрагментарно, аналіз результативності роботи відсутній. 0 балів: Аналіз досягнень бази практики відсутній	5
7	Аналіз найбільш проблемних аспектів діяльності соціальної установи	5 балів: Повно та об’єктивно висвітлено основні проблеми закладу (кадрові, матеріально-технічні, фінансові) на конкретних прикладах; глибоко аналізуються підходи керівництва та працівників до їх мінімізації чи розв’язання. 4 бали: Проблемні аспекти діяльності закладу ідентифіковано та наведено приклади, проте аналіз дій адміністрації щодо їх вирішення має дещо узагальнений характер. 3 бали: Аналіз має поверховий або лише	5

		перелічувальний характер; проблеми названі без наведення конкретних прикладів із практики установи. 1–2 бали: Матеріал викладено фрагментарно, ключові проблемні сфери діяльності установи не розкриті. 0 балів: Аналіз проблемних аспектів діяльності закладу відсутній	
8	Характеристика проблеми в контексті адміністрування та власний спосіб її вирішення	5 балів: Детально схарактеризовано конкретну управлінську проблему закладу; запропоновано авторське, реалістичне, методично обґрунтоване та креативне рішення в контексті сучасного соціального адміністрування. 4 бали: Управлінську проблему розкрито, запропоновано власні шляхи її вирішення, але їм дещо бракує детальної аргументації чи ресурсного обґрунтування. 3 бали: Опис проблеми має загальний характер, а запропонований спосіб її вирішення є формальним, стандартним або важкореалізованим на практиці. 1–2 бали: Проблема окреслена суто декларативно, власний варіант розв'язання відсутній або необґрунтований. 0 балів: Характеристика проблеми та власні пропозиції щодо її вирішення відсутні	5
9	Критерії оцінювання розробки та реалізації соціального проєкту	5 балів: Розроблено та реалізовано (або апробовано) актуальний, інноваційний соціальний проєкт; чітко визначено мету, цільову аудиторію, кошторис/ресурси, ризики та очікувані результати; проєкт успішно презентовано та схвалено колективом бази практики. 4 бали: Проєкт розроблено відповідно до вимог, подано структурований план реалізації, проте окремі розділи (наприклад, аналіз ризиків чи оцінка ефективності) потребують додаткової деталізації. 3 бали: Соціальний проєкт носить переважно шаблонний або теоретичний характер, реалізаційній частині бракує	5

		практичної спрямованості або ресурсного обґрунтування. 1–2 бали: Проєкт складено фрагментарно, мета та завдання розмиті, реалізація на базі практики не відбулася. 0 балів: Розробка та реалізація соціального проєкту відсутні	
10	Підготовка публікації — стаття	9–10 балів: Статтю повністю підготовлено та подано до друку (або вже опубліковано) у фаховому/науковому виданні; матеріал глибоко висвітлює результати дослідно-експериментальної роботи, відповідає усім вимогам до наукових публікацій та має високий рівень узагальнення. 7–8 балів: Статтю підготовлено, зміст повністю відповідає темі магістерського дослідження, проте присутні незначні зауваження щодо оформлення або структуризації окремих розділів. 5–6 балів: Підготовлено якісний проєкт (чернетку) статті, проте матеріал потребує доопрацювання перед поданням до редакції (недостатньо репрезентативна джерельна база або висновки). 1–4 бали: Матеріал статті викладено фрагментарно, суттєво порушено вимоги до наукового стилю та структури. 0 балів: Підготовка статті відсутня	10
11	Підготовка до публікації тез	5 балів: Тези наукової доповіді повністю підготовлено, оформлено згідно з вимогами та подано (або прийнято) для участі у науково-практичній конференції; матеріал містить чіткі, аргументовані результати практики. 4 бали: Тези підготовлено та оформлено, зміст відповідає тематиці конференції, проте потрібні незначні стилістичні чи технічні правки. 3 бали: Тези носять переважно компіляційний або загальний характер, результати власного експерименту/дослідження розкриті	5

		поверхово. 1–2 бали: Чернетка тез подана з істотними порушеннями вимог та логіки викладу. 0 балів: Матеріали тез відсутні	
12	Оцінка керівником рівня готовності магістерської роботи	9–10 балів: За результатами практики підготовлено та систематизовано чорновий варіант основних розділів магістерської роботи; емпіричні дані повністю зібрані, опрацьовані та логічно вбудовані у текст; висока академічна самостійність. 7–8 балів: Базовий обсяг матеріалів магістерської роботи підготовлено вчасно; дані експерименту зібрано, проте окремі аналітичні висновки чи розділи потребують редакційного доопрацювання. 5–6 балів: Матеріали для дисертації зібрано частково; готовність роботи оцінюється як задовільна, спостерігається відставання від календарного графіка. 1–4 бали: Емпіричний матеріал для магістерської роботи зібрано фрагментарно, готовність тексту є низькою. 0 балів: Матеріали до магістерської роботи не підготовлені	10

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Зміст критеріїв оцінювання результатів практики:

Оцінка **«відмінно» (90 – 100 балів)** виставляється магістранту, якщо мета і завдання виконаної роботи обґрунтовані; робота грамотно спланована і проведена; вибрані форми, методи і засоби роботи відповідають її меті, завданням і умовам; хід і підсумки роботи грамотно проаналізовані; показано вміння самостійно вибудувати позитивні взаємини з фахівцями закладу; показано володіння способами професійної діяльності; показаний високий рівень творчості; присутні всі необхідні звітні матеріали; підготовлені матеріали розташовані в логічній послідовності; документація здана вчасно.

Оцінка **«добре» (89 – 75 балів)** виставляється магістранту, якщо мета і завдання виконаної роботи обґрунтовані; робота в цілому проведена грамотно; вибрані форми, методи і засоби роботи є доцільними в даних умовах; хід і підсумки роботи проаналізовані з невеликими недоліками; показано вміння самостійно вибудовувати позитивні взаємини з фахівцями і клієнтами закладу; мали місце труднощі в плануванні роботи; показане володіння способами професійної діяльності; був відсутній творчий підхід до роботи; присутні всі необхідні звітні матеріали; підготовлені матеріали розташовані в логічній послідовності; документація здана вчасно.

Оцінка **«задовільно» (74 – 60 балів)** виставляється магістранту, якщо виявлені труднощі у плануванні роботи; в плануванні і проведенні соціальної роботи мають місце помилки; вибрані форми, методи і засоби роботи в повному обсязі відповідають її цілям і завданням; хід і підсумки роботи проаналізовані з помилками; вибудовані взаємини з фахівцями в цілому конструктивні; індивідуальна робота спланована неефективно; мали місце часті порушення її графіка; показаний недостатній рівень професійної діяльності; була відсутня ініціатива; присутні всі необхідні звітні матеріали; підготовлені матеріали розташовані хаотично; документація здана із запізненням.

Оцінка **«незадовільно» (59 – 0 балів)** виставляється магістранту, якщо мета і завдання роботи не сформульовані; форми, методи і засоби роботи обрані та використані необґрунтовано; відсутній аналіз ходу і підсумків роботи; була відсутня робота зі спеціальною літературою; проявлені несамотійність і безініціативність; мала місце напруженість у взаєминах з фахівцями закладу освіти; графік індивідуальної роботи і режим практики постійно порушувалися; відсутні необхідні звітні матеріали; підготовлені матеріали оформлені недбало; документація здана із значним запізненням.

Матеріали практики (звіт, характеристика тощо) після її захисту зберігаються на випусковій кафедрі.

Магістранти, які не виконали програму практики з поважних причин, спрямовуються на практику вдруге, у вільний від навчання час, зокрема і в період канікул.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися затвердженого графіку проходження практики та вчасно подавати звітну документацію (індивідуальний план, щоденник, звіт та розроблені проєктні/ методичні матеріали) керівнику від кафедри. Порухення термінів подання документів або складання диференційованого заліку допускається лише з дозволу деканату за наявності об'єктивних поважних причин (хвороба, підтверджена документально, тощо). Повторне складання диференційованого заліку (перескладання) проводиться у встановленому в університеті порядку за направленням деканату. У випадку виникнення **конфліктних ситуацій** під час проходження практики чи оцінювання її результатів сторони керуються нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

Політика щодо академічної доброчесності: Під час виконання аналітичних завдань, розробки проєктів, укладання звіту та підготовки наукових публікацій здобувачі зобов'язані дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка». Використання чужих текстових матеріалів, аналітичних даних, макетів чи проєктних розробок без належного цитування та посилання на першоджерела (плагіат), фальсифікація результатів досліджень, анкетування чи апробації є категорично забороненими. У разі виявлення фактів академічного несумлінства звітна документація до захисту не допускається.

Політика щодо перебування на базі практики та взаємодії: Проходження практики за затвердженим графіком на базі установи є обов'язковим. Здобувач зобов'язаний дотримуватися внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, правил охорони праці та етичних норм базової соціальної установи. За об'єктивних причин (наприклад, стан здоров'я, дуальна форма здобуття освіти, працевлаштування за фахом, міжнародне стажування) за погодженням із керівником практики від кафедри, деканатом та адміністрацією бази практики окремі аналітико-дослідницькі етапи можуть виконуватися із застосуванням дистанційних/онлайн-технологій та електронних платформ (Office 365, Moodle, Zoom/Google Meet).

10. Політика використання штучного інтелекту в межах навчальної дисципліни

Використання систем штучного інтелекту (ШІ) під час проходження практики регулюється «Політикою використання штучного інтелекту у науково-технічній та інноваційній діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка».

Етичні межі та дозволені можливості: Здобувачам дозволяється часткове використання інструментів ШІ (ChatGPT, Claude, Grammarly тощо) виключно як допоміжного засобу для підбору джерел, аналізу тенденцій, редагування тексту під час підготовки публікацій.

Академічна доброчесність: ШІ не може бути автором або співавтором виконаних робіт. У разі використання інструментів ШІ здобувач зобов'язаний зазначати це у звітності (із вказуванням конкретного сервісу та характеру виконаних ним завдань).

Форми контролю та перевірки: Для мінімізації негативного впливу ШІ оцінювання базується на формах, що передбачають безпосереднє демонстрування практичних і м'яких навичок: публічному захисті проєкту, професійній дискусії, аналізі реального досвіду роботи на базі практики та вирішенні кейсів у режимі реального часу.

Обмеження: Повне автоматичне генерування текстових звітів, статей, тез чи документації за допомогою ШІ суворо заборонено та розцінюється як порушення академічної доброчесності.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Персональні комп'ютери / ноутбуки із доступом до мережі Інтернет.

Мультимедійне обладнання (проектор, інтерактивна дошка/екран) для публічного захисту звіту.

Мобільні пристрої / диктофони (для проведення інтерв'ю, опитувань та фото/відеофіксації за погодженням із керівництвом бази практики).

Засоби роботи з PDF-документами: Adobe Acrobat Reader, Foxit Reader (для опрацювання нормативно-правових актів та державних стандартів соціальних послуг).

Графічні та мультимедійні редактори (для розробки рекламних буклетів, макетів та інформаційних матеріалів): Canva, Adobe Photoshop, Figma, CorelDRAW.

Платформи дистанційної взаємодії та онлайн-консультацій: Zoom, Google Meet.

12. Рекомендована література

Основна

1. Етичний кодекс соціальних працівників України. Затверджено наказом Міністерства України у справах молоді та спорту від 09.09.2005 р., № 1965. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1965643-05#Text>
2. Зозуляк Р. В. Організація практики у системі фахової підготовки соціальних педагогів. *Науковий часопис НПУ М.П. Драгоманова*. Серія № 11: Соціологія.

- Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: 36. наукових праць. К.: НПУ М.П. Драгоманова, 2007. Вип. 5. С. 200-204.
3. Конончук А. І., Зінченко Т. В. Практична підготовка майбутніх фахівців із соціальної роботи: другий (магістерський) рівень вищої освіти: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. І. Конончук. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 74 с.
 4. Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Соціальне адміністрування в громаді», спеціальності 231 Соціальна робота, галузі знань 23 Соціальна робота, другого (магістерського) рівня вищої освіти. Розробники Ольга Сорока, Світлана Калаур. ТНПУ, 2025. 19 с.
 5. Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2023. 8 с. URL : https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studentiv.pdf
 6. Практична підготовка магістрів соціальної роботи: програма, система організації: навчально-методичний посібник /Д.С.Мазоха, Н.А.Перхайло. К.: Міленіум, 2018. 74 с.
 7. Семигіна Т. Міжнародна соціальна робота: глобальні пріоритети соціального розвитку і нове визначення соціальної роботи. Порівняльна соціальна політика: навч. посіб. Київ : Видавництво МАУП, 2015. 276 с.
 8. Слезанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук. ред. В. А. Поліщук. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2018. 382 с.
 9. Стандарт вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти, ступінь вищої освіти Магістр, галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 556. URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/06/231-sotsialna-robota-magistr.pdf>
 10. Стеценко В. Організація практичної підготовки студентів у магістратурі. Нові технології навчання: науково-методичний збірник. К.: Науково-методичний центр вищої освіти, 2004. Вип. 37. С. 37–43.
 11. Стратегія розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 2015-2025 роки, ухвалена вченою радою університету (протокол № 6 від 27.01.2015 р.). URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2015/strategija_rozvytku_TNPU.pdf
 12. IFSW(2012). The Global Agenda for Social Work and Social Development. <https://www.ifsw.org/wp-content/uploads/ifsw-cdn/assets/globalagenda2012.pdf>

Додаткова

13. Архипова С. П., Омеляненко В. Л., Савченко О. П., Триус Ю. В. Педагогічна практика студентів вищих навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації. Інструктивно-методичні матеріали для деканатів, кафедр, викладачів-методистів та студентів. Черкаси: ЧДУ, 2000. 28с.
14. Багрій В. Н. Умови успішного практичного навчання майбутніх соціальних працівників у вищих навчальних закладах. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб.наук. праць. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. Вип.18. С. 279–283.
15. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери /за заг. ред. проф. І. Д. Зверєвої. Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. 536 с.
16. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації; авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова; за ред. В.Г. Кременя. К.: НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. URL: http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf
17. Ягоднікова В. Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 70 с.

13.Інформаційні ресурси в Інтернеті

Державні інституції та нормативно-правові бази:

1. Офіційний вебпортал Міністерства соціальної політики України — <https://www.msp.gov.ua>
2. Законодавство України (Верховна Рада України) — <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Національна соціальна сервісна служба України — <https://nasss.gov.ua>

Освітні та цифрові платформи:

1. Освітня платформа «Дія.Освіта» (розділи з цифрової грамотності, соціальної адаптації та самореалізації) — <https://osvita.diia.gov.ua>
2. Платформа масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus» (курси з соціального адміністрування, проєктного менеджменту та фандрейзингу) — <https://prometheus.org.ua>
3. Освітній хаб «EdEra» (онлайн-курси з прав людини, інклюзії та роботи з ВПО) — <https://www.edera.ua>

Міжнародні та громадські організації:

1. Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні — <https://www.unicef.org/ukraine>
2. Представництво УВКБ ООН у справах біженців в Україні — <https://www.unhcr.org/ua>
3. Міжнародний фонд «Відродження» (аналітичні матеріали, кейси та соціальні проєкти) — <https://www.irf.ua>

Академічні репозитарії та бібліотечні ресурси:

1. Інституційний репозитарій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (ELRTNPU) — <http://dspace.tnpu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТНПУ ім. В. Гнатюка — <https://tnpu.edu.ua/library>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського — <http://www.nbuv.gov.ua>

14. Перелік рекомендованих ресурсів з неформальної та/або інформальної освіти, за результатами проходження яких можуть бути визнані результати навчання з освітнього компоненту

Платформа Prometheus:

1. Курс «Соціальний менеджмент та адміністрування» — рекомендовано для зарахування результатів за Змістовим модулем 1 та 2 (вивчення системи управління та організація роботи закладу).
2. Курс «Управління соціальними проєктами» — рекомендовано для зарахування результатів за Темою 18–20 (розробка, представлення та реалізація власного соціального проєкту).
3. Курс «Адвокація та фандрейзинг у соціальній сфері» — рекомендовано для зарахування за темами аналізу співпраці закладу з іншими організаціями та залучення ресурсів.

15. Комунікація та етика взаємодії

Взаємодія між здобувачами вищої освіти, керівниками практики від кафедри та керівниками від бази практики здійснюється через електронну освітню платформу Moodle, електронну пошту svitlanakalaur@gmail.com, а також спеціально створені робочі групи у месенджерах (Telegram/Viber) для оперативного інформування.

Регламент та часові рамки взаємодії: графік індивідуальних і групових консультацій (очно або дистанційно в MS Teams) оголошується на настановчій конференції та розміщується на сторінці практики в Moodle. У разі відсутності на базі практики або заходах програми з поважних причин (хвороба, форс-мажорні обставини) здобувач зобов'язаний повідомити керівника від кафедри та керівника від бази практики не пізніше ніж за 2 години до початку робочого дня.

Етичні норми та стиль спілкування: Спілкування базується на засадах взаємоповаги, академічної доброчесності, толерантності, рівноправності та дотриманні Етичного кодексу університету і Кодексу етики фахівця із соціальної роботи. Стиль спілкування: дотримується офіційно-діловий та академічний стиль мовлення. Недопустимими є будь-які прояви дискримінації, мови ворожнечі, некоректного висловлювання чи порушення особистих кордонів.